

6. ΜΥΚΗΝΑΪΚΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

1. Τι πίστευαν πριν την αποκρυπτογράφηση της Μυκηναϊκής Β΄ γραφής και τι μετά για τη θρησκεία των Μυκηναίων;

Απάντηση

Πριν από την αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής γραφής Β οι επιστήμονες υποστήριζαν ότι η μυκηναϊκή θρησκεία ταυτιζόταν απόλυτα με τη μινωική. Όμως, **μετά** την ανάγνωση των πινακίδων της Γραμμικής γραφής Β αποδεικνύεται ότι στο μυκηναϊκό πάνθεον εμφανίζονται όλοι οι μεγάλοι Έλληνες θεοί της 1ης χιλιετίας, με **εξαιρέση τον Απόλλωνα**. Στις πινακίδες αναφέρονται ο Ζεύς, η Ήρα, ο Ποσειδών, η Άρτεμις, ο Άρης και ο Διόνυσος. Σπουδαία θέση κατέχει μία **θεά** η οποία συνήθως προσφωνείται με την ονομασία «Πότνια (=σεβάσμια)». Η «Κυρία Πότνια» είναι αναμφίβολα η κυρίαρχη μυκηναϊκή θεότητα και σε αυτήν προσφέρονται πρόβατα, αρωματικά έλαια, μαλλί και μέλι.

2. Τι κοινό είχαν στη λατρεία τους με τους Μινωίτες; Πώς λειτουργούσε το ιερατείο τους;

Οι Μυκηναίοι δεν έχτιζαν μεγάλους ναούς και, όπως και οι Μινωίτες, λάτρευαν τους θεούς τους σε μικρά ιερά. Το ιερατείο, άνδρες και γυναίκες, αποτελούσε ιδιαίτερη κοινωνική τάξη και διαχειριζόταν την περιουσία των ιερών.

3. Πότε αναπτύχθηκε η μυκηναϊκή τέχνη; Πού; Από ποιους επηρεάστηκαν;

Απάντηση

Η μυκηναϊκή τέχνη αναπτύχθηκε στην ύστερη εποχή της Χαλκοκρατίας (1600-1100 π.Χ.) στα κέντρα της ηπειρωτικής Ελλάδας (Μυκήνες, Τίρυνθα, Πύλο, Θήβα κ.α.) και μαρτυρεί έντονη μινωική επίδραση.

4. Πώς χτίζανε τα ανάκτορά τους;

Απάντηση

Οι Μυκηναίοι χτίζουν τα μνημειακά ανάκτορά τους σε υψώματα –ακροπόλεις– τις οποίες οχυρώνουν με γιγαντιαία τείχη. Τα τείχη αυτά είναι γνωστά ως «κυκλώπεια» από τους τεράστιους ογκόλιθους που χρησιμοποιούνταν για το χτίσιμό τους. Τα μυκηναϊκά ανάκτορα έχουν πιο απλό σχέδιο από τα μινωικά. Αποτελούνται από έναν προθάλαμο που βλέπει στην αυλή και από το κύριο δωμάτιο που έχει μεγάλη κυκλική εστία στο κέντρο και είναι ο χώρος υποδοχής (τύπος μεγάρου). Γύρω υπάρχουν άλλοι δευτερεύοντες χώροι κατοικίας των ηγεμόνων.

5. Τι είναι οι επιτύμβιες στήλες;

Απάντηση

Για πρώτη φορά τώρα στον ελλαδικό χώρο στήνονται πάνω στους λακκοειδείς τάφους των Μυκηνών λίθινες πλάκες (επιτύμβιες στήλες) με ανάγλυφες σπείρες ή πολεμικές και κυνηγετικές σκηνές που μαρτυρούν τον πολεμικό χαρακτήρα των νεκρών.

6. Τι ήταν οι θολωτοί τάφοι;

Απάντηση

Περίφημοι είναι επίσης οι μνημειακοί **θολωτοί τάφοι**, όπως ο «θησαυρός του Ατρέα» στις Μυκήνες, που θεωρήθηκε ως τάφος του Αγαμέμνονα, ο «τάφος της Κλυταιμνήστρας» και άλλοι. Από ένα μακρύ, πλασιωμένο με λίθινους τοίχους διάδρομο, φθάνει κανείς στον κυκλικό θάλαμο που είναι χτισμένος με παρόμοιο τρόπο και έχει θολωτή οροφή. Μετά την ταφή, διάδρομος και θάλαμος σκεπάζονται με χώμα, ώστε ο τάφος έμοιαζε εξωτερικά με χαμηλό λόφο. Τέτοιοι τάφοι έχουν βρεθεί σε πολλά

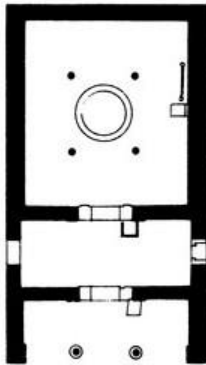

μυκηναϊκά κέντρα.

7. Πώς διακοσμούνται τα ανάκτορα και τα αγγεία;

Απάντηση

Τα μυκηναϊκά ανάκτορα διακοσμούνται και αυτά με τοιχογραφίες που έχουν δεχτεί μεγάλη επίδραση από τις μινωικές. Παρόμοια επιρροή παρατηρείται και στη μυκηναϊκή κεραμική. Αξιοπρόσεκτος είναι ο εικονιστικός ρυθμός σε μια κατηγορία αγγείων που διακοσμούνται με παραστάσεις ανθρώπων, ζώων, πουλιών, ψαριών και με σκηνές με

άρματα.

8. Με τι υλικό κατασκεύαζαν τα αντικείμενά τους; Τι βρέθηκε στους μυκηναϊκούς τάφους; Τι αποδεικνύουν αυτά τα έργα τέχνης;

Απάντηση

Απαράμιλλης τέχνης είναι τα κοσμήματα από χρυσό, ασήμι ή από άλλα πολύτιμα υλικά. Από παρόμοια υλικά έχουν κατασκευαστεί και άλλα πολυτελή αντικείμενα, όπως σκεύη με ανάγλυφες παραστάσεις κυνηγιού ή ειδυλλιακές σκηνές –χρυσά κύπελλα του τάφου του Βαφειού–, ξίφη και εγχειρίδια στολισμένα με παρόμοιες εικόνες, οι χρυσές προσωπίδες των νεκρών βασιλιάδων που βρέθηκαν στους μυκηναϊκούς τάφους και άλλα. Όλα αυτά τα ανεπανάληπτα έργα τέχνης μαρτυρούν μεγάλο πλούτο, δύναμη και επικοινωνία των Μυκηναίων βασιλιάδων και ευγενών με τις χώρες της Ανατολής και της Αιγύπτου απ' όπου προμηθεύονταν τα πολύτιμα υλικά.

Χρυσή προσωπίδα

αγγείο με χταπόδι

πολεμιστές με άρμα

κύπελλο Βαφειού